

Propostes de L'SPC a les candidatures per a les eleccions del 12-M en matèria d'informació i comunicació

L'11 de novembre de 2017 es va celebrar una Assemblea Oberta de Periodistes convocada per diverses organitzacions representatives de la professió en la qual es va aprovar el *pentadecàleg 15 Accions per un Periodisme Digne*. En ella es van definir les accions necessàries per oferir a la societat un periodisme digne, que posi fi a la precarietat laboral creixent, que recuperi la confiança de la ciutadania i que superi els d'estereotips discriminatoris que empobreixen la informació.

Ara, amb ocasió de les pròximes eleccions al Parlament de Catalunya del 12 de maig, des del Sindicat de Periodistes de Catalunya / *Sindicat de Professionals de la Comunicació* (SPC), partint de les reivindicacions d'aquest *pentadecàleg*, volem aportar a les candidatures que opten a entrar a la cambra catalana les nostres propostes per millorar la garantia per part dels poders públics del dret a la informació de la ciutadania.

El *pentadecàleg* recollia totes les reivindicacions que la professió va expressar el 2017 –les quals continuem compartint i defensant– el compliment de les quals no totes són competència de la Generalitat. Per això, partint d'aquell document, elaborem les propostes que plantegem aquest 2024 als partits polítics catalans perquè les tinguin en compte en el seu programa electoral i en la seva acció política. A més, des del 2017 han aparegut noves situacions i noves realitats en la informació que exigeixen noves respostes per part de la professió, però també des de les administracions públiques.

Així, el que reclamem ara a les candidatures són els següents punts:

1.– Mitjans públics. Reforma democràtica de l'Agència Catalana de Notícies (ACN) a partir d'una llei pròpia que reclami una majoria qualificada i el més ampli consens possible pel nomenament dels seus directius, substituint així la seva dependència orgànica del Govern i posant-la sota la gestió d'un ens independent sense ingerències polítiques i que garanteixi condicions laborals i professionals equiparables a les de la CCMA.

Eliminar tota mena de blocs d'informació política en períodes electorals establerts sota algun criteri que no sigui l'estrictament professional. Eliminar també les quotes partidistes en tertúlies i espais similars a les ràdios i televisions públiques.

Per una nova Llei Audiovisual de Catalunya que signifiqui un avenç i una adequació a les normatives europees, mantenint l'exigència d'una majoria qualificada de 2/3 per elegir els òrgans rectors dels mitjans públics, també en els de titularitat municipal.

2.– Regulació del Dret a la Informació de la Ciutadania, entès com un dret humà essencial en una societat democràtica a partir del desenvolupament legislatiu de l'article 52 de l'Estatut de Catalunya, l'article 20 de la Constitució espanyola i de l'article 19 de la Declaració Universal dels Drets Humans. Aquesta regulació hauria de preveure la creació d'un consell regulador independent del govern de torn i sense quotes partidistes i/o polítiques entre els seus membres. Per definir aquest ens regulador, en el procés d'elaboració de la llei, cal estudiar el model d'aquest organisme

–o persona honorable– independent, que hauria de ser aprovat i escollit pel Parlament. Cal obrir un procés de debat entre les entitats i organismes ja existents (socials, sindicats, altres consells reguladors...), que tinguin com a referència els models que ja existeixen en altres països per tal de definir la millor proposta.

3.– Transparència sobre subvencions i publicitat. L'Organisme Regulador que s'hauria de crear arran de la Llei del Dret a la Informació de la Ciutadania tindrà com a una de les funcions l'elaboració d'un informe anual amb el perfil d'ingressos dels mitjans de comunicació, consistent en un llistat dels seus ingressos que no corresponguin estrictament a la venda i subscripció individual, o inversions del grup editorial al qual pertanyen, com poden ser les subscripcions institucionals, la publicitat (principals anunciants, especialment la institucional), les subvencions públiques així com acords amb empreses i entitats públiques en matèria de patrocini i de continguts patrocinats. Al mateix temps, la Generalitat, en la seva convocatòria de subvencions i de publicitat, haurà de primar les sol·licituds d'empreses i associacions que acreditin l'observança de les normatives en matèria laboral, professional, d'igualtat, drets d'autoria, estudiants en pràctiques.

4.– Estatuts de redacció i comitès professionals. Aquesta llei també hauria d'obligar els mitjans a dotar-se d'estatuts de redacció i comitès professionals amb mesures que facilitin la tasca dels seus membres. El codi deontològic ha de ser d'obligat compliment per llei i ha de preveure l'aplicació de les Recomanacions sobre el tractament informatiu en àmbits molt diversos, com la violència masclista, la informació sobre joves, suïcidis, malaltia mental o sobre altres qüestions.

5.– La feina a la via pública. La llei hauria de preveure igualment els mecanismes perquè els organitzadors d'actes a la via pública i les forces de seguretat garanteixin que els informadors que cobreixen aquests actes poden treballar lliurement sense ser assetjats ni agredits per terceres persones que posin en perill la seva integritat personal. En aquest sentit, caldria estudiar la incorporació a la llei de l'acord signat entre les entitats professionals més representatives del periodisme i el departament d'Interior amb relació a aquesta qüestió.

6.– Igualtat efectiva homes dones. La Generalitat ha de vetllar pel compliment efectiu dels plans d'igualtat a les empreses de comunicació, instant-ne l'elaboració i aprovació en aquelles que encara no en tinguin. També ha d'impulsar mesures per a la promoció efectiva de les dones en llocs de presa de decisions d'empreses, organitzacions i institucions que al mateix temps ajudin a trencar l'estereotip segons el qual la conciliació laboral és una qüestió de dones. Finalment, hauria d'afavorir la realització d'accions formatives en informació amb perspectiva de gènere.

7.– Contra la violència masclista. En els darrers anys hi ha hagut un creixement exponencial dels atacs masclistes contra dones periodistes, especialment a través de les xarxes socials. La Generalitat ha d'establir mecanismes de suport a les periodistes afectades així com dotar-se d'eines materials i de persones per perseguir els responsables d'aquestes agressions. Això passa també per exigir a les empreses de comunicació la implementació de polítiques efectives per protegir els seus treballadors i, especialment en aquest cas, les seves treballadores.

8.– Mitjans de comunicació sense ànim de lucre. La Generalitat ha de promoure i facilitar la creació d'empreses de comunicació sense ànim de lucre amb mesures que impulsin el seu creixement i desenvolupament. També ha de distribuir la publicitat institucional de manera més equitativa entre els diferents mitjans de comunicació per permetre la supervivència de tots, independentment dels seus continguts o repercussió dins de la societat. Cal eradicar el concepte del pescaclics (*clickbait*) com a criteri de repartiment publicitari i primar, en canvi, el caràcter de servei públic que ofereix cada mitjà per sobre del nombre de lectors, visites o espectadors.

9.– Educació mediàtica. Establir com a matèria a les escoles i instituts l'educació en comunicació i promoure accions des de les administracions públiques i els col·lectius professionals per aproximar la ciutadania al periodisme crític i de qualitat i per aprendre a identificar els continguts que corren per les xarxes socials com a verços o com a falsos.

10.– Alertadors i denunciants. Reconeixement i protecció dels alertadors i dels denunciants d'accions irregulars fetes per tota mena de poders, establint mesures per preservar les fonts informatives dels i les periodistes. Aquests mecanismes han de preveure també l'empara de qui contribueix a treure a la llum aquesta informació i el reconeixement de la mútua col·laboració, d'acord amb el que estableixen les normatives europees aprovades recentment.

11.– Intel·ligència artificial. La Generalitat promourà mecanismes perquè l'ús de les noves tecnologies serveixi per millorar els productes informatius i no per abaratir-los a base d'acomiadaments de personal i d'exercir menys control sobre els continguts, prelude de la pèrdua de qualitat que molts d'ells estan experimentant. La Llei Reguladora del Dret a la Informació de la Ciutadania a través de l'article 52 que es reclama en el primer punt hauria d'incorporar les mesures a aplicar en aquest àmbit.

Abril 2024